

# Tas Latweeschu lauschu draugs.

1836. 7. Mei.



19<sup>ta</sup> lappa.

## J a u n a s s i n n a s.

No Rihges. Zauks un skaidrs laizinsch mums pagahjuschâ swēhtdeenâ bija. Zapeh̄z arri tē itt labbi dabbujam redseht, kâ faule aptumfchojahs. Stahweja laudis drihs pa katru eelas stuhri, peh̄z muhsu mahzibahm few stikli- nu gabbalus apfwehpinajuschi, un nu ar leelu preeku raudsija, ka nosazzitâ brih̄di mehnes no wakkara puffes fahze faulei wilktees preekschâ un winnu aptum- fchoht. Us reis deenas gaischums palikke winneem gluschi sweschs un itt kâ ehna mettahs wissapfahrt. Ir daschi wezzi laudis to wehl ne bija redsejuschi, jo kad arri zitfahrt kalenderi bija lassijusch, kurrâ deenâ un stundâ faules aptumfcho- schana gadditohs, taf ihstena laikâ ikreis bija aismirfuschi peh̄z faules luhfoht.

No Sprantschu semmes. Zur pee juhremallas pa launadses puffi irr pilssehtina, ar wahrdu: La-teste. No turrenes 11tâ Merz 78 fweineeki ar 6 leelahm laiwahm brauze us juhru; bet wairs ne nahze atpaffak. Gesch deenâs puhlejahs un darbojahs welti prett breefsmigeem wilneem un wehtru, kamehr 6tâ deenâ wiffi kohpâ nosihke juhâ. Diwpadfmit no winneem wehl bija puifchds, 10 bija apprezzeti, bet bes behrneem, un 56 bija faines-tehwi, kurreem kohpâ 160 behrni palikke bahrini.

## Stahsti pahy paganu mahnu-tizzibahm.

1.

Preeksch tschetreem gaddeem Entenderu fuggu Kapteinam Aust-Indijes sem- mē gaddijahs, kahdâ deenâ zaur leelu meschu eet. Mescha widdū eeraudsija wih- ru, kas tur weentulis sawas deenas nodsihwoja. Kapteins winnu waizaja, ka- peh̄z tas tē weens pats dsihwojoh̄t. Wihrs atbildeja: Ne fenn winnam gohws effoh̄t palikkusi wahja un beidsoh̄t nosprahgusi. Tad preesteris winnam paweh-

lejis, lai tadeht 6 mehneschus të weentulibâ dshwo. — Nabbaga wihrs! winnam waijadseja seewu un behrnus atstah, un të truhkumu un baddu iszeest; jo Indijeri turr gohwis par swehtahm. Kad jel schee noschehlojami zilweki mahzifees atsiht, ka zits naw swehts, ka ween tas Rungs!

## 2.

Deewabihjigs, kristigs puifis dshwoja weenâ nammâ ar paganu, kas dauds elka-deewus peeluhdse. Puifis winnam daudsreis fazzija: Wairaf naw deewu, ne kâ weens weenigs, kas debbesi un semmi raddijis, kas faulei leef spihdeht un leetum liht, kas wissu reds, ko mehs darram, un muhsu luhgshanas klausa. Winsch, tas dshws Deews, muhs arri warr isglahbt woi nomaitah. Tee elka-deewi irr taifiti no semmes un mahteem, tee ne reds un ne dsird, un mums nedf labbu, nedf launu warr darriht.“ Eâ puifis gan runnaja, bet pagans ne klausija. — Zittâ deenâ gahje wihrs us lauku. Puifis nehme nuhju un fadausija tohs elkus, tik to leelaku likke wesselu un tam to nuhju dewe rohka. Kad nu wihrs pahrnahje, tad to redsejis, dufmâs waizaja: "Rursch mannus deewus irr fadausijis?" — Taws leelajs deews sawus masakus brahtus fadausijis!" atbildeja puifis. — "Nelli!" tam usbrehje wihrs, "mans leelajs deews wehl muhscham naw lohzeeki pakustinajis. To tu effi darrijis, un tadeht es ar to paschu nuhju tewi nosittischu." — Puifis laipnigi tam fazzija: "Ne dufmojees jel welti! Kad tu ne tizzi, ka taws elks to spehji darriht, ko es ar zilweku rohku eespehju; kâ tad wiasch tas deews warr buht, kas semmi un debbesi raddijis?" — Pagans stahweja brihtiau dohmâs, tad panehme nuhju, fadausija pats sawu elku, mettahs zekôs un pirmu reisi to dshwu Deewu peeluhdse. — "Tew buhs peeluhgt Deewu, tawu Rungu, un tam weenam kalpoht." (Matt. 4, 10.)

## 3.

Aust-Indijes semmê 1829tâ gaddâ notikke, ka preesteri jau taifijahs atkal pehz sawas tizzibas weenu seewu lihds ar winnas nomirruschu wihru fahrtôs fadedsnahr dshwu. Nabbadsite jau bija atwesta un ar lihki kohpâ fahrtam uslikta; bet tik kâ leesmas fahje dohtees us augschu, winnai usnahje tik leelas bailes, ka no fahrtu lehje semmê un zaur to pulku lauschu, kas tur apfahrt stahweja, fkehje us mahjahm. Wezs schehlfirdigs Entenderu wihrs, to dsirdjis, steidsahs tuhlin pee winnas, gribbedams winnu isglahbt, ja preesteri nahktu winnu atkal fanemt. Pehz masu bruhdi tee arri atnahje un gribbeja seewu no

jauna west uggunt. Entenderis, patlabban pihpi smehekedams, pirmam preesteram, kas tam pretti nahze, no pihpes drusku ugguns usbehre us rohku tà, ka tam ahda maggeniht peefwille. Preesteris tohti brehze. — "Rà?" — tà Entenderis fazzija: — "tu jau tik warren brehzi, kad tew tik mas pee rohkas swillinaju; un tatschu tik neschehligs effi, ka to nabbagu atraitni paschâs leesmâs gribbi fadedsinaht! Woi winnai ne dauds wairak sahpehs? Un taf winna schahs mohkas ne mas naw pelnijusi." — Preesteri, to dsirdejusch, aisgahje prohjam, un feerwu atstahje dsihwu.

D. St—m.

## Sauls un Jonatans.

### Lihdsiba.

Rahdâ deenâ, paschôs jauna mehnes swehtkôs, Sauls, tas Israëla Fehninsch ar sawu dehlu Jonatanu farunnajahs ar mihligeem wahrdeem. — Pehz, par kahdu brihdi, winsch fazzija: "Woi tad tu ne atkahpfees ne pawissam no ta dehla Isajus, pee ka tawa firds peekehrupees?"

Jonatans atbildeja: "Tehiht, kâ es gan atkahptohs no winna? Arri es spehju atkahptees no sawas dwehfeles?"

Un Sauls wehl tahlaki waizaja: "Ro tad tu redsi tik leelu un brangu pee scha ganna puifena no Betlemes, ka winsch tik dsikki eelihdis tawâ firdi? — Woi tapehz winsch tewim mihtojams, ka winsch tahds bruhns no waiga, jeb tapehz, ka winsch us tahm stihgahm spehle, jeb woi warr buht tapehz, ka winsch to Wihlisteri nokawis? — Redsi, dauds wehl eeksch Israëla rohnahs, kurreem winsch lihdsi ne teel ne eeksch darbeem ne eeksch zittas buhschanas!"

Un Jonatans atdarrija sawu mutti un fazzija: "Ak tehtih, luhdsams, ne gribbi dusmotees! Ne es peeminnu winna meefas jaukumu, neds winna skunstigu spehleschanu un winna darbus, — nei arri es mahku issinnaht, kadeht winsch mannim tik tohti mihtojams. To ween es sinnu, ka es to mihtoju kâ sawu paschu dwehfeli."

Tad tas Fehninsch sadusmojees fazzija: "Woi tad ne finni, ka winsch to waldischanu no tewis nogreesihs un pats par Fehnianu paliks?"

Bet Jonatans par to wahrdu jo preezigs tappis, tam Fehniam, sawam tehwan atbildeja: "Lai irr, tehtih! Woi tad naw weena maksa, kusch no abbeem pah: Israëlu waldis, woi winsch, woi es? Jo redsi, mehs abbi weenu derribu derrijusch eeksch ta Kunga; un woi winnam arri patti ta waldischana peekristu, tomehr aisween es winnam tas tuhlaaks palikschu."

Tad apskaitahs Sauls prett Jonatanu un schahwe to schepu pehz winna, ka winsch to nodurtu. — Jo winsch ne sinna, kas ta draugu mihlestiba effoht, un winnam arri draugu ne bija sawâ muhschâ.

Bet Jonatans zehlehs no ta galda ar dusmahm un ne ehde jauna mehnes deenâ neneeka, jo winnam bij behdas par Dahwidu, tapehz, ka winna tehws to bij atmettis. (1. Sam. 20, 34.)

Zà darra tee pahrewherti zilweku behrni schinni pasaulè. Winni ne saprohe to swehtu bauſti, kas mahja: "teu buhs tauwu tuwaku mihleht, fà fewi paschu," un tapeh; tad winni lehti sadufsmojahs, kad zilweks ar sawu tuwaku eefsch firs-nigas mihlestibas un sadraudsefchanas dshwo. Kln.

S l e p f a w a.

Weens zilweks, kas par gohdu un par kaunu  
No masahm deenahm jau ne behdaja,  
Bij pallaidneeks un darrija to launu,  
Kas firdi dauds un daschfahrt gruhtina;  
Zà bij winsch ie peh; naudas tihfojis,  
Un tapeh; zittu wihru nokawis.

To redsoht, sauze zella-wihrs: "A fakki!  
Kam darri tahdu leelu blehdibu?"  
Tur pretti slepfaws brehze: "Tee irr traffi,  
Tapeh; teem wissu launu wehleju;  
Jtweens no winkeem irr man pahrmettis:  
Es weenu wihru effus nokawis."

Eho launu darbu darrijis, winsch behdse  
No zitteem, fahdà faktà flehpdamees,  
Un teescham zitti zilweki ne jehdse,  
Ka winsch tik gruhti bija noseedsees,  
Tam tikke no schi laika meschà buht,  
Kà warretu no strahpes fwabbads kluht.

Nu fahke zellineeks tam azzis flattih; B.  
Bet schis bij bahls un itt fà apstulbis,  
Zà warreja to redsoht fkaibri mattiht,  
Ka winsch bij teescham launu darrijis,  
Tapeh; schis zella-wihrs to subtiya,  
Kur winnam tikke teesa nospreesta.

Kad winsch tur staigaja pa weenu weetu,  
Kur swirbuleem bij lifda taifita,  
Tad redseja zits wihrs to fauna-leetu,  
Ka tas schohs putnus gauschi mohzija;  
Jo slepfaws likke winnus semmè krist,  
Kad tas bij fahzis tohs ar kohku sist.

Jo slepfaws patš eefsch bailehm teize: "Sohbi  
Man, teefas-kungs, es esmu noseedsees!"  
A! firds, tu allasch mums to algu dohbi,  
Ko meh; ar saweem darbeem pelnamees,  
Tu sinni wisseem laudim teesu spreest,  
Un leezi katru blehdi bailes zeest.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Peh; pahri deenahm gan jau preefsch wisseem muhsu lassitajeem buhs gattawa peekta gramatina ar to wirsraktu: "Deewa wahrdu mihlotajeem." Urabdis fees eefschà I. no spreddikeem un lihdsibahm trihs, un prohti: 1.) Wahrtina Lusterà, ta wezza Deewa kalpa, spreddikis no labba ganna; 2.) Mahkama debbes-dshwos schana mums scho laizigu dshwibu padarra jo dahrgu, wissu preeku jo faldu un wissas behdas jo weeglas. Spreddikis Jesus paaugstinaschanas deenà, pahre ewangeliumu, un 3.) Kristiga semneeka dohmas pahre ewangeliumu Jesus debbes braukschanas deenà, us spreddiku wihs. — II. no stahsteem pahre to, kas tizzibas dehl, pasaulè no tikke weens, un prohti: Jhsa isstahstichana, fà Kristus tizzibas mahzibai un kristigahm draudsehm irr klahjees, no eefahkuma un peh;aki. — Un III. no dseesmahm weena, un prohti: Pats galla mehrkis.

Nihges biheles beedriba ne leek pahredoht leelas biheles ar ahbas wahkeem pa 1 rubl. 20 kap. sudr. — Winnu ihsta matfa irr pussohtra rubl. sudr.

Lihds 6. Mei pee Nihges irr atnahkufchi 344 fuggi un aisbraukufchi 161.

Wrihw drifkeht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:  
Dr. E. E. Napiersky.